Az Európai Unió
Hivatalos Lapja

HU
L sorozat

2026/2150

2026.9.29.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/2150 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2026. szeptember 25.)

etilén-oxidot tartalmazó biocid termékek kulturális örökségvédelmi célból történő engedélyezésének Csehország számára való lehetővé tételéről

(az értesítés a C(2026) 6691. számú dokumentummal történt)

(Csak a cseh nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a biocid termékek forgalmazásáról és felhasználásáról szóló, 2012. május 22-i 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 55. cikke (3) bekezdésére,

a biocid termékekkel foglalkozó állandó bizottsággal való konzultációt követően,

mivel:

(1) Az 528/2012/EU rendelet V. melléklete szerinti 2. terméktípusban (nem közvetlenül embereken vagy állatokon való felhasználásra szánt fertőtlenítőszerek és algásodás elleni szerek) található etilén-oxidot felvették a biocid termékekben található valamennyi létező hatóanyag szisztematikus vizsgálatára irányuló, a szóban forgó rendeletben említett, az 1062/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([2]) II. mellékletében meghatározott munkaprogramba. 2009. december 1-jén kérelmet nyújtottak be az etilén-oxid 2. terméktípusban történő jóváhagyására vonatkozóan.

(2) Az (EU) 2025/1074 bizottsági végrehajtási határozat ([3]) megállapította, hogy a jóváhagyásra irányuló kérelemben szereplő reprezentatív termék nem tartozik az 528/2012/EU rendelet hatálya alá, következésképpen helyénvaló megtagadni az etilén-oxid 2. terméktípusba tartozó biocid termékekben hatóanyagaként történő felhasználásának jóváhagyását.

(3) Az 528/2012/EU rendelet 55. cikkének (3) bekezdésével összhangban Csehország 2026. február 5-én kérelmet nyújtott be a Bizottsághoz az említett rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontjától való eltérés iránt, amely kérelemben kérte az etilén-oxidot tartalmazó biocid termékek engedélyezését a kulturális örökség megőrzéséhez.

(4) A Csehország által szolgáltatott információk szerint az etilén-oxid használata elengedhetetlen a kulturális örökség részét képező műtárgyak, különösen a poliszacharid-alapú (elsősorban cellulózalapú) és fehérjealapú (elsősorban kollagénalapú) tárgyak, például az archív anyagok, könyvtári gyűjtemények, múzeumi kiállítások, valamint a fényképészeti és mozgófényképészeti örökség részét képező tárgyak megőrzéséhez, mivel úgy tűnik, hogy ez az egyetlen hatékony technika az ilyen tárgyakat veszélyeztető sokféle károsító szervezettel szembeni védekezésre. Csehország szerint a sterilizáló kamrákban etilén-oxiddal végzett fertőtlenítés a leghatékonyabb fertőtlenítési eljárás a kulturális örökség részét képező tárgyak megőrzésére; nemcsak azért, mert lehetővé teszi a gyűjtemények nagy volumenű kezelését, hanem mert különösen magas a behatolási képessége, széles spektrumú a hatékonysága (baktériumokkal, vírusokkal, gombákkal és spórákkal szemben, beleértve azokat a rezisztens fajokat is, amelyeket más módszerekkel nem lehet elpusztítani), alacsony hőmérsékletű, ami a hőérzékeny anyagok – azaz a legtöbb szerves anyag – kezelésénél elengedhetetlen, valamint kompatibilis a kezelt anyagokkal, és csak minimális anyagkárosodással jár.

([1]) HL L 167., 2012.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj.

([2]) A Bizottság 1062/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. augusztus 4.) a biocid termékekben található valamennyi létező hatóanyag szisztematikus vizsgálatára irányuló, az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben említett munkaprogramról (HL L 294., 2014.10.10., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

([3]) A Bizottság (EU) 2025/1074 végrehajtási határozata (2025. június 2.) az etilén-oxid 2. terméktípusba tartozó biocid termékekben az 528/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint felhasználható létező hatóanyagként történő jóváhagyásának megtagadásáról (HL L, 2025/1074, 2025.6.3., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj.

(5) Csehország szerint nincsenek megfelelő alternatívák a kulturális örökség részét képező tárgyak kezelésére. Számos helyettesítő vegyi anyag csak gombaölő- vagy baktériumölő hatással bír, vagyis átmenetileg gátolja a mikroorganizmusok szaporodását, ahelyett hogy olyan biocid hatást fejtene ki, amely biztosítja azok teljes kiirtását. Az ilyen módszerek nem megfelelő mértékben hatolnak be a nagyobb méretű anyagokba, továbbá kedvezőtlen hatással bírhatnak a pigmentek stabilitására és színére nézve. Csehország szerint az oxigénhiány hatékony a rovarok ellen, viszont nem hatásos a penész és a baktériumok ellen. A gamma-sugárzás nagyon költséges és nehezen ismételhető technika, amelyhez speciális berendezésekre van szükség. Csehország szerint, noha elméletileg a gamma-sugárzás az egyetlen, nagy léptékben alkalmazható alternatíva, bizonyított, hogy a cellulóz jelentős mértékű lebomlását okozza, ami jelentősen csökkenti a dokumentumok stabilitását és tartósságát; az alacsony hőmérsékletű technológiák (fagyasztás) pedig megállíthatják ugyan a penészesedést, a spórákkal szemben azonban nem hatékonyak.

(6) Amint azt Csehország a kérelemben jelezte, az etilén-oxiddal történő fertőtlenítést csak képzett személyzet végezheti speciális, kifejezetten erre a célra kialakított létesítményekben, szigorú és ellenőrzött eljárást követve. A fertőtlenítést követően többlépcsős szellőztetési/levegőztetési fázis következik annak érdekében, hogy eltávolítsák a tárgyakról a gázmaradékanyagokat. Az üzemeltetők magas szintű biztonságát a deszorbeálódott gáz maradványkoncentrációjának gázkromatográfiával történő folyamatos nyomon követése garantálja a folyamat valamennyi szakaszában. A légkörbe történő gázkibocsátás megelőzése érdekében minden létesítmény fel van szerelve egy abátor nevű hulladékgáz-kezelő egységgel, amely katalitikus égési technológiával az etilén-oxidot vízgőzre és szén-dioxidra bontja.

(7) A Csehország által benyújtott kérelemben szereplő információk és indokolás alapján az etilén-oxid használata alapvető fontosságú Csehországban a kulturális örökség részét képező műtárgyak megőrzéséhez, és nem áll rendelkezésre megfelelő alternatíva. Az alternatívák ugyanis vagy nem elég hatékonyak a célszervezetekkel szemben, vagy kárt okozhatnak a kezelt anyagokban.

(8) A Csehország által szolgáltatott információk és indokok alapján helyénvaló azt a következtetést levonni, hogy az etilén-oxid alapvető fontosságú a cseh kulturális örökség megőrzéséhez, és jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő alternatíva. Csehország számára ezért lehetővé kell tenni, hogy a kulturális örökség megőrzése érdekében engedélyezze az etilén-oxidot tartalmazó biocid termékeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Csehország a kulturális örökség védelme érdekében 2031. július 31-ig engedélyezheti az etilén-oxidot tartalmazó biocid termékeket.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Cseh Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2026. szeptember 25-én.

a Bizottság részéről
VÁRHELYI Olivér
a Bizottság tagja